

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВА ТА
БАНКІВСЬКА СТАТИСТИКА**

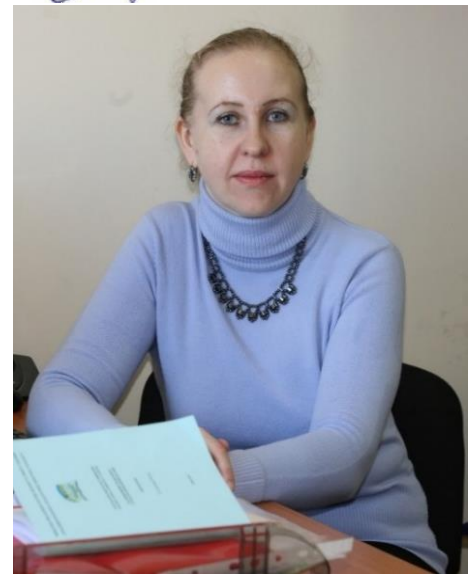
Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри ФОО

С.М. Шуляренко

Викладач	КРАВЧЕНКО Ольга Олексіївна Доктор економічних наук, професор
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	https://duit-fut.com.ua/kafedra-finansiv-ta-kredytu/vykladatskyj-sklad-kafedry-finansiv-ta-kredytu/kravchenko-olga-oleksiivna/
E-mail	kravch.olha@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон: +38044 591-51-08
Консультації	Кожен вівторок та четвер з 14 до 16 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання

Офіційна назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, Вибіркова
Курс / Семестр викладання	4/8
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 годин / 4 години Практичні заняття – 24 години / 8 годин
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально- технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська

Мета вивчення дисципліни	Формування поглиблених теоретичних знань і практичних навичок застосування кількісних методів прийомів для дослідження економічних явищ та процесів у фінансовій та банківській сферах.
Загальні компетентності	ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні; СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. економічні явища.
Програмні результати навчання	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем; ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів; ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції шляхом:

ознайомлення з підходами до економіко-статистичного вивчення кількісних закономірностей масових суспільно-економічних явищ і процесів, які пов'язані з фінансовою та банківською сферою;

здобуття навичок побудови та розрахунку основних узагальнюючих показників та характеристик фінансових процесів та відносин;

здобуття навичок прийняття фінансових рішень та визначення перспектив розвитку підприємств будь-якої форми власності;

здобуття навичок оцінки ефективності управління фінансами як на макрорівні, так й на мікрорівні;

здобуття навичок здійснення статистичного аналізу і осмислення процесів, що відбуваються у банківській сфері.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «Фінансова і банківська статистика»

Змістовий модуль 1. Фінансова статистика

Тема 1. Предмет і метод фінансової статистики

Історія виникнення фінансової статистики. Багатоваріантність трактування сутності фінансової статистики. Об'єкт вивчення фінансової статистики. Предмет фінансової статистики. Особливості методу фінансової статистики. Завдання фінансової статистики в умовах трансформаційних перетворень економіки України.

Показники бюджету та державного боргу. Показники грошового обігу. Показники статистики кредиту. Показники ощадної справи. Показники статистики страхової діяльності. Показники статистики інвестиційної діяльності. Показники статистики фінансів підприємств. Показники статистики зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних фінансів.

Організація державних робіт зі збору та аналізу фінансової інформації. Особливості організації статистики фінансів і її найважливіші завдання.

Ключові слова: фінансова статистика; організація статистики фінансів.

Тема 2. Статистика державного бюджету

Соціально-економічне значення статистичного вивчення Державного бюджету України. Головні завдання статистики державного бюджету. Бюджет-брутто, бюджет-нетто. Основні джерела статистичної інформації про виконання Державного бюджету України. Бюджетна класифікація: суть та структура. Зв'язок бюджетної класифікації із системою класифікації статистики державних фінансів (СОФ) і класифікацією системи національних рахунків (СНР). Система показників статистики державного бюджету України. Доходи державного бюджету. Видатки державного бюджету. Податкові доходи. Неподаткові доходи. Дефіцит бюджету. Основні методи, що застосовуються статистикою державного бюджету: типологічні, структурні та аналітичні групування, динамічні ряди, структурні зрушення. Державний борг: сутність та складові. Статистичне вивчення державного боргу.

Ключові слова: державний бюджет; статистична інформація; бюджетна класифікація; доходи державного бюджету; видатки державного бюджету; бюджетний борг.

Тема 3 Статистика грошового обігу

Поняття та соціально-економічне значення грошового обігу. Завдання статистики грошового обігу. Класифікація і групування, що використовуються в процесі аналізу грошового обігу.

Визначення загальної маси грошей в обігу. Показники структури грошової маси. Показники забезпеченості грошовими знаками обігу національної економіки. Показники, які відображають рух грошової маси та ефективність використання. Прогнозування грошової маси. Статистичне вивчення інфляції. Поняття та причини інфляції. Показники статистики інфляції.

Ключові слова: грошовий обіг; маса грошей в обігу; структура грошової маси; забезпеченість грошовими знаками; рух грошової маси; інфляція.

Тема 4. Статистика фінансів підприємств

Економічна сутність та функції фінансів підприємств. Предмет статистики фінансів підприємств. Завдання статистики фінансів підприємств. Джерела інформації для статистики фінансів підприємств. Цілі та методи статистичного аналізу фінансового стану підприємств. Інформаційна основа про фінансовий стан підприємств. Система статистичних показників фінансового стану підприємств. Статистичне вивчення факторного аналізу прибутку. Аналіз прибутку та рентабельності. Методика факторного аналізу прибутку підприємств.

Ключові слова: фінанси підприємств; фінансовий стан підприємств; факторний аналіз; прибуток і рентабельність.

Тема 5. Статистика інвестиційної діяльності

Суть інвестицій, форми та види. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності. Оцінювання ефективності інвестування капіталу в реальні проекти. Аналіз і прогноз кон'юнктурних коливань інвестиційного ринку. Статистичне оцінювання ефективності реальних інвестицій. Предмет і завдання статистичного вивчення цінних паперів. Методи оцінювання вартості цінних паперів та визначення їхньої прибутковості.

Ключові слова: інвестиції; інвестиційна діяльність; оцінювання ефективності; ефективність реальних інвестицій; цінні папери; вартість цінних паперів і їхня прибутковість.

Змістовий модуль 2. Банківська статистика

Тема 6. Статистика кредиту

Характеристика форм кредиту: комерційний, банківський і державний. Основні групування і статистичні показники коротко- й довгострокового кредитування. Загальні завдання статистики кредиту. Статистичне вивчення обсягу, складу й динаміки кредитних вкладень і кредитних ресурсів. Показники обіговості кредиту, методи їх аналізу. Показники швидкості обороту кредиту та їх визначення. Статистичне вивчення зв'язку обіговості короткострокового кредиту із сукупною

обіговістю обігових коштів. Статистичне дослідження кредитних процентних ставок і кредитного ризику. Показники статистики кредитоспроможності позичальника. Методи аналізу показників кредитоспроможності позичальника.

Ключові слова: кредит; коротко- й довгострокове кредитування; кредитні вкладення і кредитні ресурси; кредитні процентні ставки і кредитний ризик; кредитоспроможність позичальника.

Тема 7. Статистика ощадної справи

Задачі статистичного вивчення ощадної справи. Сутність та види ощадних операцій. Загальні завдання статистики ощадної справи. Система статистичних показників діяльності ощадних установ. Використання індексного аналізу ощадній справі. Статистика вкладних операцій. Показники обертання вкладних ресурсів. Показники руху вкладних ресурсів.

Ключові слова: ощадна справа; ощадна операція; ощадна установа; вкладна операція; обертання і рух вкладних ресурсів.

Тема 8. Статистичний аналіз ефективності банківської діяльності

Основні дефініції ефективності банківської діяльності. Система показників ефективності банківської діяльності. Система узагальнюючих оцінок "CAMEL". Рейтинг банків за рівнем ефективності.

Ключові слова: банківська діяльність; ефективність банківської діяльності; CAMEL; рейтинг банків.

Тема 9. Статистика банківських ризиків

Поняття банківського ризику та завдання його статистичного вивчення. Методологія та методи оцінювання ризиків. Комплексне оцінювання банківського ризику з метою здійснення банківського нагляду. Статистичне забезпечення управління банківськими ризиками.

Ключові слова: банківський ризик; оцінювання ризиків; банківський нагляд; управління банківськими ризиками.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових, розрахункових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Тема № 1. Предмет і метод фінансової статистики.

Тема № 2. Оцінювання доходів і видатків Державного бюджету..

Тема № 3. Оцінювання показників руху і ефективності використання грошової маси.

Тема № 4. Аналіз фінансового стану підприємства.

Тема № 5. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства.

Тема № 6. Аналіз показників кредитної діяльності.

Тема № 7. Оцінка обертання і рух вкладних ресурсів.

Тема № 8. Аналіз ефективності банківської діяльності.

Тема № 9. Оцінка банківських ризиків.

Приклади практичних завдань:

Практичне завдання:

За наведеними даними визначити:

- 1) коефіцієнт обертання оборотних засобів;
- 2) коефіцієнт закріплення оборотних засобів;
- 3) тривалість одного обороту оборотних засобів;
- 4) суму вивільнення чи додаткового залучення оборотних засобів;
- 5) вплив чинників на виручку від реалізації продукції;
- 6) вплив чинників на прискорення чи уповільнення обертання оборотних засобів;

7) проаналізувати отримані результати.

Виручка від реалізації продукції, тис грн		Середній залишок оборотних засобів, тис грн	
I квартал	II квартал	I квартал	II квартал
1846	2008	462	446

Приклад тестового завдання:

Статистичний аналіз фінансів підприємств передбачає аналіз показників, які характеризують

- а) фінансовий стан підприємства;
- б) розрахунків з дебіторами і кредиторами і за допомогою їх оцінювання фінансового стану підприємства;
- в) зміни в структурі активів і пасивів;
- г) прибутки та збитки підприємства.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Фінансова і банківська статистика» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 7,5 балів).

Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття, 90 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набрано більше 100 балів, то вони порівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
 2. Конспект лекцій.
 3. Посилання на Google Classroom: [Фінансова і банківська статистика](#).
- Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова (основна):

1. Класифікація видів економічної діяльності. К.: Держспоживстандарт України, 2005. 191 с.
2. Класифікація інституційних секторів економіки України. К.: Державний комітет статистики України, 2005. 27 с.
3. Класифікація організаційно-правових форм господарювання. К.: Держспоживстандарт України, 2004. 13с.
4. Статистичні збірники «Регіони України» / Державний комітет статистики України/ Под. ред. Осауленка О. Г.
5. Статистичні щорічники України за 2000-2020 рік / Державний комітет статистики України.
6. Галицька Е.В., Ковтун Н.В. Фінансова статистика. К.: «Кондор», 2016. 440 с.
7. Сідорова А.В., Зименко М.І. Фінансово-банківська статистика: Практикум. – Донецьк: ДонНУ, 2013. 132 с.

Допоміжна:

8. Круш П.В., Подвігіна В.І. Економіка підприємства. К.: Ельга–Н, 2014. 780 с.
9. Маслій В.В. Фінансова статистика. Тернопіль: Карт-бланш, 2007. 298 с.
10. Фінансово-банківська статистика. / Під ред. П.Г.Вашків, П.І. Пастер, В.П.Сторожук, Є.І. Ткач. К.: Либідь, 2017. 512 с.
11. Фінанси підприємств /А.М. Поддєрьогіна, М.Д.Білик, Л.Д. Буряк. К.: КНЕУ, 2016. 552 с.
12. Державна статистична звітність у сучасних умовах: Монографія / За ред. А.В. Сидорової, О.А.Зеленого. Харків: ІНЖЕК, 2014. 304 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».